

Leiden belooft zicht op zorgbehoevende en armlastige Leidenaars te verbeteren

In maart voerden medewerkers uit de jeugdzorg actie op het Malieveld. Zij vinden dat er te weinig geld is voor hun sector, dat de werkdruk te hoog is en dat de wachtlijsten te lang zijn. © Foto ANP / SEM VAN DER WAL

Binnert Jan Glastra

Woensdag 7 december 2022 om 14:54

Leiden

De gemeente Leiden nodigt de Adviesraad Sociaal Domein uit om samen een betere manier te vinden om zicht te houden op de omstandigheden waarin zorgbehoevende en armlastige Leidenaars zich bevinden. Volgens de adviesraad deugt de huidige 'monitor sociaal domein' niet en die kritiek trekken burgemeester en wethouders zich aan, schrijven zij in een brief aan de gemeenteraad.

Er staat veel informatie over Leidenaars in het lijvige document dat de gemeente jaarlijks maakt sinds het Rijk in 2015 allerlei sociale taken overhevelde naar lagere overheden, maar niet wat nodig is om te kunnen bepalen of regelingen en beleid doeltreffend zijn. Daar is die monitor wel voor bedoeld en dus heeft de gemeente er niet zoveel aan, liet de Adviesraad Sociaal Domein het afgelopen jaar meermaals weten in gevraagd en ongevraagd advies.

Tegelijkertijd constateren de leden van de adviesraad in hun eigen werk - ze zijn allemaal betrokken bij armoedebestrijding, sociale en zorgorganisaties - wel de knellende en schrijnende situaties van mensen die de beschikbare zorg- en financiële ondersteuning goed kunnen gebruiken, maar niet weten wat er kan. „Beter zou zijn het hele stelsel sterk te vereenvoudigen, omdat de doelgroep vaak de weg niet weet te vinden in het doolhof van regelingen”, schreef de adviesraad bijvoorbeeld in haar advies bij de monitor van 2022

die burgemeester en wethouders deze week aan de gemeenteraad stuurden. „Zoals bekend is het niet-gebruik groot, zie ook de rapporten van het SCP en de Nationale Ombudsman. Juist nu zou daarvoor een goed moment zijn. De gemeente zou ons inziens op rijksniveau moeten aandringen op structurele oplossingen.”

Verbetering

De kritiek treft doel. „De monitor sociaal domein 2022 voldoet volgens de adviesraad niet als signaleringsinstrument, maar zeker niet als sturingsinstrument. De uitgebreide en kritische reactie nemen wij zeer serieus”, schrijven B&W. Binnenkort nodigen zij daarom de adviesraad uit voor een ‘verdiepend overleg’ om te kijken hoe het beter kan.

Uit de data in de monitor van dit jaar maakt het stadsbestuur op, dat Leidenaars relatief weinig gebruikmaken van wmo-voorzieningen in Leiden. Een verklaring daarvoor is dat de Leidse bevolking jonger en hoger opgeleid is dan het landelijk gemiddelde. Van alle Leidse huishoudens kreeg 16,5 procent in 2021 zorg en ondersteuning. Gemiddeld is dat in middelgrote steden 21,0 procent en landelijk 21,4 procent.

In de jeugdzorg slaagt Leiden er in die vaker dan gemiddeld te bieden terwijl jongeren thuiswonen, dus zonder opname in bijvoorbeeld een pleeggezin of instelling. Het aantal jongeren dat hulp kreeg lag vorig jaar op 2373. Een dalende lijn ten opzichte van 2019 en 2020 (2527 respectievelijk 2418), maar ongeveer gelijk is aan het aantal in 2018 (2387). De gefactureerde kosten zijn wel opgelopen, van 17,2 miljoen euro in 2018 tot bijna 21 miljoen het afgelopen jaar. Dat wijt de gemeente aan inflatie en een groeiend aantal complexe zaken.